

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK II.

ŁÓDŹ, SOBOTA 26 LIPCA 1924 r.

NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY.

№ 170

Nonsensy polityki paszportowej.

—:—

Polityka ministerstwa spraw zagranicznych, zarówno na szerokich gościach wielkich ogólnych koncepcji, jak i w elementarnych sprawach administracji jest tematem skarg nieustannych i bezlitosnej krytyki niestronniczej prasy. Ze wszystkich kulejących resortów różnych gabinetów, jeśli chodzi o ocenę ujemną, min. spraw zagranicznych daje najwięcej tematu.

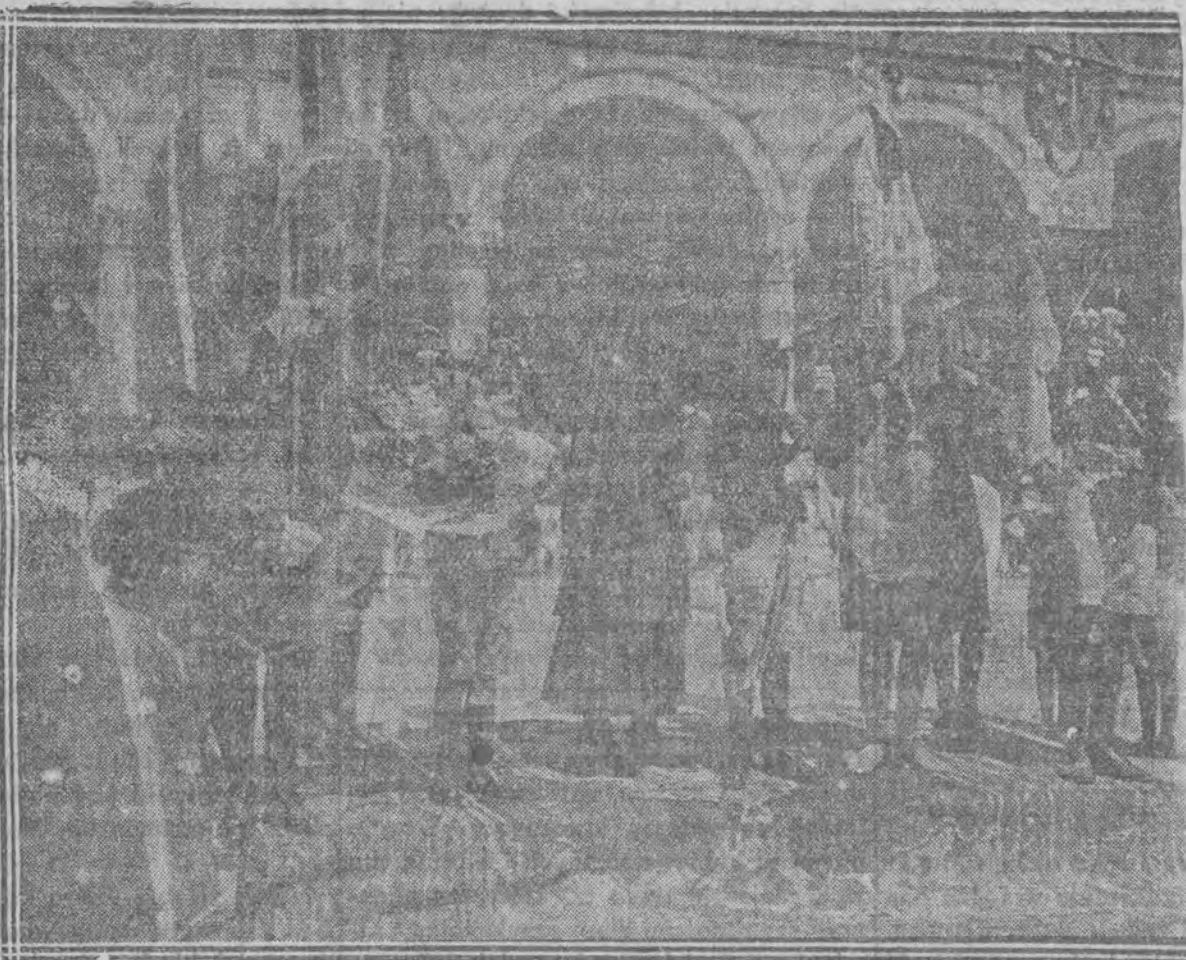
Pisma krakowskie poruszają np.: ostatnio bardzo żywotne zagadnienie paszportów zagranicznych. Jesteśmy poprostu odcięci od świata. Słowa nagany, padające w sprawie tej z sejmu i senatu na rząd dotychczas jeszcze nie pomogły, chociaż praktyka niemiecka dowiodła jak na dłoni, że system represji wyjazdowych jest szkodliwy. Niemcy znieśli swe ograniczenia, ale w Polsce trwają one jeszcze po chwilę obecną. Od dnia 1 sierpnia mają zajść zmiany w związku z nową ustawą, ale jakos ogólnie panuje pod tym względem gruby pesymizm.

Nic dziwnego, że państwa obce odnoszą się również i do Polski niewłaściwie. Tak więc, np.: konsulaty angielskie do wizy na wyjazd do Anglii, żądają w Polsce podania po angielsku. Konsulat włoski, nie wydaje wiz kobietom bez mężów, lub takim, które nie udowodnią, że jadą do męża, już bawiącego we Włoszech. Konsulat francuski, nie wydaje wiz żadnym artystom polskim, tak, że np. p. Umińska, jadąc do Paryża, gdzie stała się bohaterką tak wielkiego dramatu, uzyskała wizę tylko dzięki wyteżonej protekcji b. wybitnych osobistości.

Mało jednak tego. Nonsensy dochodzą do rzeczy wprost niesłychanych.

Bardzo niedawno na radzie propagandy przy min. spr. zagr., poruszył p. Korfanty sprawę nieprawdopodobną, bo u nas codzienną, choć ze względu na okoliczności, niemal tragiczną.

Wielki bankier hamburski, w układach z przedsiębiorcami górnośląskimi, zgodził się udzielić ich przedsiębiorstwu dużej pożyczki. W tej sprawie miał przyjechać do Polski. Szło tylko... — o wizy do Polski. Zwrócono się o opinię do starostwa, to do policji na G. Śląsku, czy istotnie zachodzi potrzeba przyjazdu tego pana, policja do województwa, województwo do min. spraw zagr. (choć to ostatnie najmniej może wiedzieć). Sprawa się przeciągnęła, wreszcie przemysłowcy górnośląscy, z p. Korfantym, interwenjowali osobiście w M. S. Z., podnosząc gwałt i wykazując cały bezsens podobnego postępowania, gdy idzie o wielką pomoc pieniężną, o ratowanie się od kryzysu. M. S. Z. wkońcu zgodziło się na przyjazd owego bankiera, lecz wtedy on, zrażony trudnościami zniechęcony i nastrojony nie-

W czasie ostatnich walk hiszpanów w Maroku wielkie usługi armji hiszpańskiej oddali skauci. Fotografia powyższa przedstawia zaofiarowanie skautom sztandaru.

Zwycięstwo Ameryki i Anglii na konferencji londyńskiej.

Herriot zgodził się na propozycje bankierów.

Nie ujawniono tego dotychczas, tylko z powodów taktycznych.

Zwycięstwo Ameryki.

Paryż 25 lipca.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”

Do tej pory nie wyjaśnione zostało stanowisko Herriota.

„Echo de Paris” stwierdza, iż faktycznie Herriot zgodził się na kompromis, stara się jednak z przyczyn taktycznych utrzymać to wszystko w tajemnicy. „Petit Parisien” mówi, iż Herriot woli zrzec się pożyczki amerykańskiej, niż jakiegokolwiek paragrafu traktatu wersalskiego.

W „Matinie” pisze Sawerwein w sprawie rzekomego kompromisu osiągniętego w Londynie. Zarzucono Herriotowi na konferencji, że broni on obecnie też, które przedtem zwalczał.

W końcu pismo to dodaje, iż amerykanie pragną za wszelką cenę przeprowadzić swoje projekty. Francja nie może się jednak zgodzić na zupełną negację swych interesów.

J. A.

Prasa angielska popiera bankierów.

Londyn 25 lipca.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”

Wszystkie pisma poranne wskazują na trudną sytuację wytworzoną przez żądania bankierów.

Sytuacja jednak nie jest tak zła, jak starały się przedstawić wczoraj niektóre koła polityczne.

„Westminster Gazette” wskazuje na ciężkie położenie Herriota. Nie może on nic uczynić takiego, co Francja uważać może za zniesienie komisji reperacyjnej, jednak liczy się z tym, że gdyby nie zgodził się na żądania bankierów plan Davesa upadnie, wobec czego amerykanie wycofają się z konferencji i w ten sposób zostanie ona zupełnie rozbita.

„Daily Herald” tak określa sytuację. Z jednej strony znajdują się bankierzy, którzy nie chcą ustąpić ze swych żądań, a z dru-

giej strony Herriot, ale pod presją wywieraną nań z Paryża. „Daily News” wspomina mowę powitania MacDonalda, w której stwierdził, że konferencja powinna się opierać na przesłankach rzeczowych, a nie politycznych. Dążenia MacDonalda zostały spełnione. Dziś konferencja nie zawiera żadnych momentów politycznych, a nad nią góruje interes.

„Times” mówi, iż sytuacja Europy jest katastrofalna i jeżeli plan Davesa nie zostanie przyjęty, to należy oczekiwać kompletnej anarchji politycznej i gospodarczej. „Daily Chronicle” wspomina, iż gdy Niemcy po raz pierwszy zwrócili się o pożyczkę do bankierów angielskich, otrzymały już wówczas odpowiedź, że bankierzy nie mogą udzielić pożyczki, póki nad Niemcami wisi miecz — sankcji.

E. S.

Manja pojedynkowa we Włoszech.

Rzym, 25 lipca.

W ostatnim czasie znacznie wzmożła się manja pojedynkowa.

Wczoraj odbył się pojedynek między posłem faszystowskim Gray i posłem socjalistycznym Lucci z Neapolu.

Jest to już piąty pojedynek polityczny w ciągu tygodnia.

L. Z.

ufnie do Polski, zrezygnował z przyjazdu do Polski i z pożyczki.

Czyż można mu się dziwić? Siedząc w Hamburgu, musiał sobie wyobrazić, że kraj do którego tak trudno się dostać, musi być niebezpieczny dla życia i mienia. Zdawało mu się, że tu do ludzi strzelają na ulicach, własność prywatna należy od tego, ile kto ma broni, by ją obro-

nić od rabunku. Polska wydała mu się takim ryzykiem, że bezwzględnie stracił chęć ulokowania tu pieniędzy na przepad.

Do takich rzeczy doprowadza biurokracja, zła i szkodliwa, a wdzierająca się nawet tam, gdzie jej być nie powinno: do ustawodawstwa polskiego.

St. W.

Liga narodów

została przez Anglię odsądzona od praw paktu gwarancyjnego.

Sensacją jest telegram genewski, w którym podano treść noty angielskiej, za wiadomą Ligę narodów o odrzuceniu przez Anglię projektu Ligi w sprawie paktu gwarancyjnego. Aby doniosłość tej wiadomości zrozumieć „Czas” przypomina:

Sprawa paktu gwarancyjnego, wlożąca się od r. 1919, została przez rząd Poincarégo i Lloyd George'a powierzona na Lidze narodów jeszcze w roku 1922. Głównym jej rzecznikiem w Lidze stał się w tym czasie lord Robert Cecil, a więc reprezentant Anglii, który przygotował projekt i komiwojował wówczas po Anglii i po kontynencie, robiąc dla niego propagandę. Projekt lorda Cecila nie zyskał jednak aprobaty Francji; zarzucano mu, że prowadzi do przedwczesnego rozbrojenia i że bynajmniej nie chroni Francji od pośredniej agresji Niemiec (atak na Polskę).

Francja wypracowała też „kontrprojekt”, który przedstawił Lidze w r. 1923 imieniem rządu francuskiego pułkownik Requin. Ten „kontrprojekt” odradzał kwestję rozbrojenia a zarazem dopuszczał do zawierania t. zw. „przymierzy regionalnych”. Celem ich miało być to, aby państwa szczególnie zagrożone jak Francja, Czechosłowacja, Belgia i Polska, mogły się wiązać między sobą specjalnymi traktatami obronnymi, które uznawałyby za ważne ogólny „pakt gwarancyjny”.

W lecie i jesienią roku ubiegłego starły się ze sobą kilkakrotnie w Lidze oba projekty: lorda Cecila i pułk. Requina. Ostatecznie przyszło do kompromisu. Ułożono projekt pośredni czyniący wielkie koncesje francuskiemu punktowi widzenia, a lord Cecil zgodził się na niego Liga rozesała go wówczas wszystkim rządcom do rozważenia i do opinii. Posłała go także państwom do Ligi nie należącym, a mianowicie Rosji i Niemcom. Od paru miesięcy zaczęły też do kancelarii Ligi wpływać odpowiedzi, których najciekawszą tj. rosyjską podano przed dwoma miesiącami do publicznej wiadomości.

Odpowiedzi były naogół nieprzychylnie przesłanemu do opinii projektowi. Nieprzychylnie odpowiedziały państwa skandynawskie, Hiszpanja i Włochy. Od rzucił projekt p. Cziczera imieniem Rosji. Odpowiedzi Niemiec nie znamy — zapewne i one nie entuzjasmowały się dla projektu.

Odmowne odpowiedzi innych państw dodały podniety politykom angielskim, którzy od samego początku byli projektem wi niechętni.

Już od kwietnia wdrożono rokowania między rządami Anglii i Francji w sprawie paktu gwarancyjnego. Rząd Herriota ludził się, że zdoła pozyskać opinię Mac Donalda dla francuskiego punktu widzenia.

Epilogiem tej kontrowersji między Herriotem a Mac Donaldem jest nota angielska, wystosowana do Ligi, w której „Foreign Office” pisze co następuje: „Rząd angielski sądzi, iż projekt Ligi z jego gwarancjami praktycznymi i wojskowymi nie będzie dość skuteczny i celu do jakiego prowadzić ma nie osiągnie. Rząd angielski wyraża się pesymistycznie o ograniczeniu zbrojeń na podstawie owego proponowanego paktu, co więcej przewiduje, iż w tych warunkach zmuszony byłby powiększyć swe siły zbrojne. Potępia też system proponowanych aliansów i kontraliansów, które okazałyby się w rezultacie zagrożeniem pokoju światowego”. Jednym słowem mamy tu wyraźne odrzucenie owego systemu przymie-

Kobiety tańczą w górach.

(Korespondencja własna „Expressu”).

Zakopane, 22 lipca 1924 r.

Zakopane nietylko, że na uroku swoim nic nie straciło, ale wręcz odwrotnie — bardzo wiele zyskało. Ten sam cudowny przepych królewskiej natury, te same bogactwa zdrowotne, i te same liczne roje pięknych kobiet, a tylko... nie te same ceny. Tak. Zakopane przyswaja sobie takie tendencje ministra Grabskiego i z absolutnej konieczności — obniża ceny. I poczynając od cen pokoi w pensjonatach, a kończąc na artykułach spożywczych i delikatesach — wszystko to nie kosztuje bynajmniej drożej, niż w Warszawie, a już znacznie jest tańsze niż w Łodzi.

Zdawałoby się, że dzięki temu w Zakopanem będzie przeludnienie i tej ewentualności jednak stoi na przeszkodzie ogólna stagnacja i głód finansowy w kraju, dzięki czemu na ciasnotę nikt się tu nie uskarża, co z kolei odbija się korzystnie na warunkach pobytu kuracjuszy i gości, gdyż właściciele pensjonatów, hoteli i restauracji czynią wszystko możliwe, by zawrotnością cen, nie zamykać nikomu wstępu na swoje terytorja. I to jest właśnie ów plus, o którym wspominam na wstępie.

Jak się przedstawia życie towarzyskie? Chcąc odpowiedzieć — należy o kreślić wszystkich według zamiarów i aspiracji. A więc największy procent stanowią t. zw. panny na wydaniu a raczej panny bez dozoru; nie wszystkie one szukają mężów, natomiast wszystkie mają lub szukają towarzyszy. Wogóle niema tu kobiet samotnych i istotnie chorą wydaje się tylko ta, którą los obdarzył samotnością albo przyjaciółką, zamiast przyjacielem jednym lub kilkoma. To ostatnie jednak jest niemal wykluczone, gdyż kobiety stanowią w Zakopanem trzy czwarte (0,75) sezonowych mieszkańców.

Poważny również odsetek skupień

ludzkich tworzą matki i ojcowie rodzin oraz drobne dzieci. Ci wszyscy istotnie się leczą. Leczą się zaś normalnie tj. przy użyciu słońca, leżaków, werand i spacerów w przeciwieństwie do olbrzymiej ilości młodych pań, które masowo uprawiają „kurację” w dancinгах, kabaretach, restauracjach i cukierniach. Taki kabarecik w „Morskiem Oku” przepełniony jest chronicznie, a już dancinгы w „Tatrzańskiej”, „Morskiem Oku” u Trzaski, Karpowicza i w. in. czynne są niemal całe doby. Jazz band — składający dobrze skompletowany — osiąga cel. Paury podniecone, rozanielone i zadowolone wirują tak dzień w dzień, noc w noc, i w innych częściach doby i garderoby. I widzi się w tych gronach tyle, tyle tych samych twarzy kobiecych, które tu tańczyły oddawna i już nieraz... które tańczyły z milionami partnerów po salach Łodzi (łodzian i łodzianek jest tu około 150), Warszawy etc. A męża zdobyć nie można. Nikt po Jawie lub Milongu nie uważa za stosowne pójść do ołtarza.

Więc na licznych twarzach rezygnacja... bolesna rezygnacja...

Zakopane ma jednak do dziś swoje kapitalne minusy. Najgłówniejszy, to te ohydne, piekielne, najpodlejsze na świecie bruki.

(Nawet Łódź jest niczem ze swoimi brukami wobec Zakopanego).

Ludzie drą buty i nogi w najokropniejszy sposób. Nie pomaga fakt, że pan wójt Kozłowski jest posłem. W każdym razie nie pomaga to Zakopanemu.

Tyle na dziś. Pióro wypada z ręki wobec zachwyty duszy wpatrzanej w fjolotowe, od blasków zachodzącego słońca szczyty Tatr... Jakieś pokorne a wniośle uczucie ogarnia człowieka i wyrasta ją mu skrzydła u ramion, unosząc jążnżnąkaną ponad turnie dumnego Giewontu...

Wit.

Kiedy Francja uzna de jure Rosję sowiecką.

Nie nastąpi to w każdym razie przed zakończeniem konferencji londyńskiej.

Sowiety rozczarowały się co do Herriota.

W październiku 1922 r. Herriot, ówczesny burmistrz Londynu i leader rady kałów, odwiedził Moskwę, Petersburg i jarmark w Niżnym Nowogrodzie.

Uważał on za swe zadanie popierania stosunków z Rosją i nawet publicznie wyrażał sympatię dla rządu sowieckiego.

W owych czasach — a było to podczas konferencji lozańskiej — Herriot w rozmowach z moskiewskimi politykami dawał do zrozumienia, że w przeciwieństwie do wschodniej polityki Anglii, życzy sobie zbliżenia między Rosją i Francją, szczególnie na terenie zagadnień, do których bliskiego wschodu.

Po powrocie do Francji Herriot kontynuował w parlamencie i prasie swą filorosyjską politykę, która jednak, pod wpływem bloku narodowego, nie przyniosła owoców. Następnie na zaproszenie Herriota ekonomiści rosyjscy rewizytowali Lyon i Paryż, co miało zacieśnić stosunki między obu narodami.

I rzeczywiście zdawało się, że pod wpływem Herriota nastroje francuzów ulegają zmianie na korzyść Rosji.

Gdy Herriot wyszedł zwycięsko z o-

statnich wyborów, rząd moskiewski miał wielkie nadzieje na zmianę orientacji we Francji. Pierwsze rozczarowanie przyszło, gdy prezydentem Francji został Doumergue, a nie kandydat bloku lewicy, Painleve. Potem przyszła kolej na drugie rozczarowanie, oceniane w Moskwie daleko poważniej. Mowa o deklaracji rządowej Herriota, w której odrzucił on uznanie de jure bez zastrzeżeń rządu sowieckiego, a mówi jedynie o szukaniu dróg, na których Francja mogłaby najlepiej zabezpieczyć swe interesy. Omawiając tę deklarację francuską, prasa sowiecka zwracała uwagę na zachowanie się Mc Donalda, który natychmiast po objęciu rządów zapowiedział uznanie Rosji sowieckiej.

Następnie Herriot pojechał do Chempers. I oto, jak słyhać, sprawa rosyjska została tam omówiona między premierami z tym rezultatem, że uznanie Rosji przez Francję nie nastąpi przed zakończeniem konferencji londyńskiej. Dzięki temu nastąpiło nawet osłabienie pozycji rosyjskiej w Anglii.

zry „regionalnych”, czyli jak teraz zaczęły one być nazywanymi „uzupełniających”, a więc potępienie między innymi także i przymierza polsko - francuskiego jako niedającego się pogodzić z przyszłym paktem gwarancyjnym.

Ale nietylko ten ustęp zasługuje na

uwagę w odpowiedzi angielskiej. Jeszcze donioślejszym jest stwierdzenie, że cała sprawa powinna być odebrana Lidze narodów, która się do jej regulowania nie nadaje: „Z organu doradczego zamieniła by się Liga na organ wykonawczy i mogłaby doprowadzić do konfliktu ze swo-

Niepewne jutro kresów.

Bandyci drwią sobie z układu bezpieczeństwa publicznego.

Oszmiana w Ipcie.

Powtarzające się wciąż, od szeregu miesięcy, napady bandyckie coraz to szersze zataczają koła. Niema prawie takiego tygodnia, ażeby dzienniki lub pisma nie donosiły o jakimkolwiek bądź rabunku. Ostatnio dokonany napad bandycki na Wiszniew, głośnym echem odbił się na rubieżach Rzeczypospolitej polskiej, siejąc zgrozę i nawodząc postrach na spokojnych mieszkańców odległych kresów.

Czytając komunikaty pism lub słuchając opowiadań naocznych świadków — nie chce się wierzyć, ażeby coś podobnego mogło się dziać w państwie, gdzie od trzech lat panuje spokój; w państwie — które posiada mocny rząd, wojsko i dosyć liczną straż bezpieczeństwa.

A jednak tak jest, niestety.

Napady bandyckie nie tylko nie ustają, lecz z każdym niemal dniem stają się częstsze i śmielsze. Wszelkie zarządzenia władz, wzmacnianie posterunków policji, śledztwa, a nawet sądy doraźne — nie mają żadnej mocy.

Bandyci drwią sobie z tego

i w dalszym ciągu organizują coraz to śmielsze napady.

Mieszkańcom kresów opadają ręce. Widząc bezsilność władz bezpieczeństwa — tracą wszelką chęć do pracy organizacyjnej, mając na myśli jedno: że dziś czy jutro, ta lub inna banda dokona napadu i wszystkie zabiegi, — wszystkie pokładane nadzieje — obrócą się w niwecz.

Wszyscy żyją z dnia na dzień. Dobro był powoli zamiera. Ogromne obszary ziemi pobliskich powiatów stoją odłogiem. W handlu zastój; zanikają przedsięwzięcia.

Dlaczego?

Odpowiedź na to jest jedna: ziemia, kupiec lub przemysłowiec, nie mając pewności, gwarantującej bezpieczeństwo i spokój, nie chce ryzykować.

Przeciwnie, wielu bardzo zwija swoje warsztaty pracy i opuszcza na zawsze niewdzięczne Kresy, udając się w bardziej bezpieczne okolice.

Jak tak dalej pójdzie, doczekamy się czasów, że

na naszych kresach pozostaną sami biedacy lub wyrzutki społeczeństwa,

którzy, nie mając nic do stracenia, będą szukali awanturnych przygód, mając wiecznie spokój pozostałych na swych placówkach nielicznych niedobitków.

Czy niema żadnego sposobu zaradzić złemu. Czy rząd nasz na tyle jest bezsilnym, że w żaden sposób nie może zlikwidować raz na zawsze grożące niebezpieczeństwo?

Chyba że nie. Trzeba tylko chcieć. Trzeba większego wysiłku woli w tym kierunku. Trzeba nareszcie zrozumieć, że nadal tak być nie może

i użyć wszelkich środków, nie licząc się z niczem, nie licząc się nawet z budżetem państwa, ażeby zaprowadzić tak dawno oczekiwany spokój na rubieżach Rzeczypospolitej polskiej. Trzeba kresy traktować nie po macoszemu, jak dotychczas.

imi członkami, kontrolując ich”. Oświadczenie to stoi w rażącej sprzeczności z całą polityczną linią poprzedniego reprezentanta Anglii w Lidze narodów lorda Rob. Cecila — a także z dotychczasową praktyką Ligi w sprawach mniejszych państw.

Co kto w Polsce tańczy.

P. P. S. i N. P. R. — Danse des boxeurs.

Żydzi i rozwojowcy — polkę pogromówkę.

Otrucie przy pomocy... soku jagodowego.

Jak zredukowany pracownik wymógł na swym szefie wynagrodzenie jednomiesięczne.

Epidemia samobójstw w Łodzi zatacza coraz szersze kręgi. Ofiarą tej epidemii pada przeważnie młodzież, która nie ma tyle silnej woli i wyrobienia życiowego, by spokojnie uporać się z trudnościami, wyłaniającymi się na drodze życia.

Mowa tu o tej młodzieży, która będąc na posadach, straciła możliwość dalszego zarobkowania, wskutek masowo przeprowadzanych redukcji personelu w różnych firmach łódzkich.

Wypadki samobójstw wśród tej kategorii młodzieży zatraćają powoli charakter wypadków sporadycznych i zdają się być powiązane ze sobą jakimiś niemi wewnętrzną konsekwencją. Wystarczy pobieżnie przejrzeć ostatnie kroniki pogotowia ratunkowego, by utworzyć sobie całokształt tej kwestji, która pozostaje pod bezpośrednim naporem obecnej ciężkiej sytuacji ekonomicznej kraju.

Przyszły socjolog i ekonomista będzie miał wzięty temat do rozważań ścisłych, których niejako plastyczną ilustracją będzie obecna „epidemia” samobójstw.

Jest to kwestja nawskroś tragiczna, kwestja która nasuwa każdemu smutne refleksje i horoskopy na przyszłość, nie jest pozbawiona jednak niekiedy w swych poszczególnych wypadkach pewnej dozy komizmu.

Niektórzy bowiem „samobójcy” nie uważają swego „samobójstwa” za cel, za jakiś końcowy etap zmagania się z życiem, ale za środek, mogący służyć do poprawienia bytu.

Wykorzystują ci samobójcy czynniki psychologiczne, wiedząc, że widmo śmierci może wpłynąć na „zmiękczenie” sero zatwardziały pryncypałów.

Tę metodę działania na psychikę „szefa” próbował wykorzystać (co mu się tak że w następstwie udało) 21-letni Szymon M., pracownik składu manufakturowego przy ul. Piotrkowskiej, a należącego do p. Sz.

Wskutek przeprowadzonej redukcji w składzie pana Sz., sprzedawca Szymon M. znalazł się nagle bez pracy.

Perspektywa niezbyt miła, tembardziej, że młodzieniec miał liczne zobowiązania do splacenia.

Kilkakrotnie interwencje w gabinecie szefa nie odniosły skutku. Pan Sz. ubolewał, smółczywał bardzo swemu „zredukowanemu” pracownikowi, ale... z powodu braku gotówki i stagnacji (jak mówi) nie może mu w niczem dopomóc.

Szymon M. nie tracił jednak nadziei. Codziennie odwiedzał swego byłego szefa,

prosząc go o cofnięcie względem niego swej decyzji, gdyż grozi mu to katastrofą życiową.

Szef jednak był nieugięty, a nawet zażądał od swego byłego pracownika, by go przestał „nudzić i denerwować”, bo i tak z tego „nic nie będzie”.

Przez kilka dni p. Sz. mógł się pocieszyć względny spokojem, gdyż Szymon M. przestał go odwiedzać.

Ale był to spokój przed burzą... Wczoraj o godzinie 4-ej popołudniu chłopiec zameldował p. Sz., że p. Szymon M. chce się z nim zobaczyć i pomówić w pewnej ważnej sprawie.

P. Sz., zdenerwowany ciągłym nagabywaniem go przez wydalonego pracownika, odmówił narazie jego prośbie, uległ jednak, gdy otrzymał zapewnienie, że „to jest poraż ostatni”.

Szymon M. siadł przy biurku w gabinecie naprzeciw p. Sz.

W ręce trzymał jakieś małe zawiniątko. Objawiał jakieś dziwne zdenerwowanie.

Czem mogę panu służyć? — zapytał kwaśno p. Sz. swego byłego pracownika.

— Proszę pana bardzo ohocho by o jedno miesięczne wynagrodzenie... Żadnego wymówienia przecie nie miałem, nie mogłem nawet rozzejrzeć się za jakimś nowym zajęciem. A teraz przyzywam chwile wprost okropne, które mogą się zakończyć dla mnie tragicznie... Niech pan wejdzie w moje położenie...

Pan Sz. był jednak nieugięty.

— Nie moja w tem wiina — rzekł — nie mam nic pieniędzy...

W tej chwili podniósł się Szymon M. raptownie z miejsca, odwinął zawiniątko, które trzymał w ręku i, wyjąwszy butelkę, napełnioną jakimś ciemnym płynem, wypił całą zawartość.

Stało się to tak szybko, że przerażony p. Sz. nie przeszkodził temu „zamachowi samobójczemu”.

„Samobójca” runął ciężko na podłogę.

P. Sz. podbiegł do telefonu i zaalarmował lekarza, który mieszkał w tymże samym domu.

Przybyły natychmiast lekarz stwierdził jednak, że życiu „samobójcy” nie grozi żadne niebezpieczeństwo, gdyż „otrucie” nastąpiło przy pomocy soku... jagodowego.

„Samobójca” wrócono szybko do „przytomności”, lecz mimo to p. Sz., chcąc uniknąć dalszych skandalów i rozgłosu wypłacił zredukowanemu pracownikowi wynagrodzenie jednomiesięczne.

A. Żur.

„Jaki tryb życia powinna obrać młoda panna społeczna”

Wielka ankieta konkursowa „Expressu Wieczornego”.

Redakcja „Expressu” otrzymała już kilkanaście odpowiedzi na ogłoszoną wczoraj ankietę p. t. „Jaki tryb życia powinna obrać młoda panna społeczna”.

Odpowiedzi pochodziły od tych osób, które przedwczoraj były w „Casinie” na premierze filmu „Opinia i cnota”.

Ponieważ liczyć należy, iż każdy inteligentny czytelnik „Expressu” — po obejrzeniu w „Casinie” dramatu „Opinia i cnota” stanie do konkursu, a już niektóre z nadesłanych odpowiedzi nie odpowiadają warunkom konkursu, więc powtarzamy je po raz drugi.

Odpowiedzi na ankietę.

Odpowiedzi na ankietę adresować należy do redakcji „Expressu Wieczornego” w Łodzi, Piotrkowska 49 z zaznaczeniem „Ankieta”. Odpowiedzi nie mają zawierać więcej, niż 600 słów. Winny być zamknięte w kopercie, na odwrotnej stronie koperty musi być napisany pseudonim autora (nie zaś właściwe nazwisko). W kopercie zaadresowanej do redakcji „Expressu” prócz odpowiedzi na ankietę musi być umieszczona druga, mniejsza koperta, w której znajdować się będzie kartka z obranym pseudonimem, oraz właściwe nazwisko i dokładny adres autora.

(Np. Pseudonim: „Dymek z papierosa” — Witold Niewiadomski, ulica Piotrkowska nr. 456).

Wszelkie nadsyłane odpowiedzi bez ścisłego przestrzegania powyższego regulaminu nie będą brane w rachubę przy konkursie.

Konkurs.

Termin nadsyłania odpowiedzi kończy się dnia 31 lipca r. b. o godzinie 12 w nocy. Dnia 1 sierpnia r. b. zbierze się sąd konkursowy w składzie, który ogłosimy później i przystąpi do rozważania nadesłanych odpowiedzi. Pięć odpowie-

dzi, które uznane będą za najtrafniejsze, i najlepiej opracowane, wydrukują kolejno „Express Wieczorny”, przyczem nazwiska autorów będą podane lub zatajone, zależnie od ich woli. Upraszamy o zaznaczenie woli tej obok właściwego nazwiska, brak bowiem zastrzeżenia uważany będzie przez nas za przyzwolenie.

Nagrody.

Redakcja „Expressu Wieczornego” w porozumieniu z dyrekcją „Casina” wyznacza na powyższe pięć odpowiedzi nagrody, a mianowicie:

Nagroda I: 20 biletów wolnego wejścia do „Casina” na 20 kolejnych programów. Każdy bilet uprawnia do wolnego wstępu 2 osoby. Pozatym nagrodzony otrzymuje bezpłatnie 3 miesięczną prenumeratę „Expressu Wieczornego”.

Nagroda II: 10 biletów wolnego wejścia do „Casina” na 10 kolejnych programów. Każdy bilet uprawnia do wolnego wstępu 2 osoby. Pozatym nagrodzony otrzymuje bezpłatnie 1 miesięczny abonament „Expressu Wieczornego”.

Nagroda III: 10 biletów wolnego wejścia do „Casina” na 8 kolejnych programów. Każdy bilet uprawnia do wolnego wstępu 1 osobę.

Nagroda IV: 8 biletów wolnego wejścia do „Casina” na 8 kolejnych programów. Każdy bilet uprawnia do wolnego wstępu 1 osobę.

Nagroda V: 5 biletów wolnego wejścia do „Casina” na 5 kolejnych programów. Każdy bilet uprawnia do wolnego wejścia 1 osobę.

Prace nienagrodzone będą zniszczone, a koperty, zawierające nazwiska autorów, zostaną spalone bez otwarcia. Odpowiedzi na pytania konkursowe: „Jaki tryb życia powinna obrać młoda panna społeczna?” — mogą być nadsyłane począwszy od dnia dzisiejszego.

MIGAWKI

SĄDOWE

Dalszy ciąg nastąpi.

Znacie popularne trzy literki na końcu odcinka lub nudnego artykułu, które stawia się wtedy, gdy autor z nieznanymi nam bliżej przyczyn musiał nagle opuścić stołki redakcyjny, by wyjść na świeże powietrze.

Magiczne znaczki — d. c. n. — pełne dyskrecji i tajemniczości, fascynują, jak ładna kobieta, zaciekawiają, jak mądra panna i mają w sobie urok szesnastoletniej pensjonarki w króciutkiej sukience i z fioczkami po bokach kształtnej główki D. c. n. — trzy literki, mieszczące w sobie całą treść końcowej części artykułu, denerwują niecierpliwego czytelnika, który jednym tchem chciałby dowiedzieć się wszystkiego: co się stało? kiedy? w jaki sposób? gdzie? jaka kara?

Migawki moje obok innych celów mają jeszcze na względzie wyrobienie w czytelnikach pewnej wytrwałości przy czytaniu, innymi słowy, chcą w zmusić do przysiadania łśdów chociażby w ciągu pięciu minut.

Dlatego rozpoczynam rzekomo o rzeczach nie mających nic wspólnego z właściwą akcją migawek i czasem dopiero w końcu w kilku słowach opisuję przebieg zajścia i jego skutki prawne.

Ci, którzy obdarzeni są cierpliwością,

otrzymają w końcu pewną rekompensatę w postaci skandaliku, opisu przebiegu sprawy i dowiadują się wyroku.

Znam jednak swoją klientelę i wiem, że mniej cierpliwi w celu wyłapania sensacji czytają migawki od końca i by prędzej dowiedzieć się istoty sprawy.

Dlatego czasem podaje wyrok i sprawę od samego początku, by rozczarować moich czytelników i tem samem zmusić ich do skrupulatnego odczytywania „Expressu”.

Dziś znowu spotka was jedno z takich umyślnie przygotowanych przezemnie rozczarowań.

Już w nagłówku napisałem: „Dalszy ciąg nastąpi”.

A wyście pewno myśleli, że ktoś ko- goś chciał okraść, ale mu przeszkodziło i dalszy ciąg kradzieży nastąpi.

Oczywiście, że się mylicie. Poproście dzisiejsze migawki nie mają końca.

Nie będzie w nich omawiana żadna sprawa, nie będzie wyroku ani początku zajścia.

To wszystko napiszę dopiero w poniedziałkowym numerze „Expressu”.

Dziś napisałem tylko wstęp.

Musze was nauczyć cierpliwości.

(d. c. n.) Juris

Jakie będą zbiory tegoroczne?

Podobno bardzo obfite.

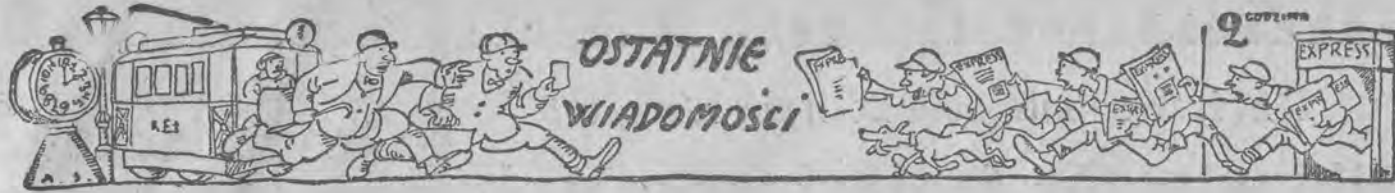
Od kilku dni zaczęły się w okolicach Łodzi żniwa, kończą się zaś sianokosy. Plon zbożowy zapowiada się wyżej niż średni miejscami nawet przechodzący wszelkie oczekiwania. Z lubelskiego donoszą o niezwykle pięknym urodzaju — Złazszcza pszenica jest tak wielka, że znika w niej człowiek. Z innych plonów doskonale zapowiadają się okopowizny. Urodzaj kartofli powinien być niezwykle obfitym. Trawy naogół są bardzo dobre, gorzej przedstawia się koniczyna i pastewne mieszanki. Reasumując wiadomości o urodzajach nadchodzące ze wszystkich prowincji naszego państwa

plony będą tak obfite, jak tego dawno nie mieli nasi gospodarze.

W okolicy samego Lublina dały się zauważyć już pierwsze kopce żętego lub koszonego zboża, które wskutek tegorocznych upałów bardzo szybko dojrzało. Rolnicy mają dobre miny.

W tych dniach jak donoszą z kół ziemniarskich podjęte będą już w całej pełni prace żniwne, o ile pogoda pozwoli, gdyż w tych okolicach upały przeplatają się z gradami i burzami, średniej pogody potrzebnej do prac w polu skąpi tego roku kapryśna aura.

Tow. Akc. M. A. Wiener zachwiane.

Protesty na 100 tys. złotych zaopatrzone klauzulą.

Jak się dowiaduje „Express” sąd handlowy w Łodzi zaopatrzył klauzulą egzekucyjną protesty wekslowe tow. akc. M. A. Wiener na ogólną sumę złp. 100,000.

Wobec tego firma ta zamierza się od dać pod dozór sądowy.

Wykrycie sprawców kradzieży w firmie „J. B. Polakoff”.

Policja odnalazła cały skradziony towar...

W ubiegłym tygodniu w składzie gantant J. B. Polakoff (Piotrkowska 33) dokonano za pomocą podrobionych kluczy kradzieży jedwabiu, pończoch, i wyrobów skórzanych na ogólną sumę 3000 złotych.

W sprawie tej urząd śledczy wdrożył energiczne śledztwo, które y dniu wczorajszym dało pomyślne wyniki.

Prowadzone w kilkunastu punktach miasta rewizje pod sprężystym kierownictwem komisarza Wajera, kier. ekspozytury urzędu śledczego i komendanta 1-ej brygady podkom. Wesołowskiego, doprowadziły do wykrycia sprawców kradzieży i odebrania prawie w całości łupów.

Aresztowano złodziei Józefa i Jana Kaczorów, Bolesława Dygasińskiego, melinarzy Marjana Nowickiego i Helenę Tuma, oraz paserów Majera Sienkiewicza i Jakóba Szymkiewicza.

Część skradzionego towaru odnalaziono w domu ekspedycyjnym Rozenberga u którego pracował Szymkiewicz, część zaś w melinach na Bałutach i w domu przy ulicy Piramowicza 10.

Rewizje te trwały wczoraj do późnej nocy.

Cóż im po czapkach, kiedy mają dziury na łokciach?

W dniu wczorajszym sanitariusze po gotowia otrzymali nowe czapki t. zw. maciejówki koloru ciemno - zielonego, z białymi wypustkami i biało - zielonemi tznurkami.

Możeby tak magistrat jednocześnie pomyślał o nowym umundurowaniu sanitariuszy, gdyż dotychczasowa odzież pp. sanitariuszy pogotowia pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Stan obleżenia w Rumunii.

Bukareszt, 26 lipca. Rząd rumuński ogłosił stan obleżenia we wszystkich częściach kraju. Wszystkie zgromadzenia są zabronione.

POWAŻNE POŁOŻENIE RZĄDU ZANKOWA.

Bukareszt, 26 lipca. Położenie rządu Zankowa jest bardzo poważne. Możliwym jest przewrót przez partję opozycyjną i ogłoszenie przez nią dyktatury.

Czego się Niemcy będą domagać na konferencji londyńskiej.

LONDYN, 25 lipca. „Manchester Guardian” ogłasza dziś program, z jakim Niemcy przyjadą na konferencję londyńską.

Organ powyższy podkreśla, iż ze strony Niemiec musi być zaakcentowana dobra wola, by można było przeprowadzić udzielenie pożyczki.

Delegacja niemiecka będzie starała się dowieść, że Niemcy nie mogą być skazane na widzimisię żadnego państwa i że sankcje przeciw nim mogą być stosowane dopiero po faktycznym ustaleniu niewykonania przez nich przyjętych zobowiązań. Delegaci niemieccy domagają się będą również wyjaśnienia w sprawie ewakuacji zagł. Ruhr i stwierdzą, że żaden rząd niemiecki nie będzie mógł się choćby kilka dni utrzymać, jeżeli podpisze układ o przedłużeniu okupacji francuskiej. E. S.

Ameryka i Anglja dążą do zmniejszenia zbrojeń.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu” NOWY-JORK, 25 lipca.

W kołach politycznych przypisują wielkie znaczenie mowie, wygłoszonej przez sekretarza stanu Hughesa w Londynie. Powszechnie twierdzą, iż prezydent Coolidge przed wyjazdem sekretarza stanu Hughesa zatwierdził treść jego mowy i tym samym nosi ona charakter programu rządu amerykańskiego w sprawie współpracy nad odbudową Europy. Dzisiejsze komentarze do mowy Hughesa pochodzące z Białego Domu stwierdzają, iż mowa miała na celu przygotowanie terenu do zwołania nowej konferencji rozbrojeniowej w Waszyntonie.

Jeżeli plan Davesa zostanie przeprowadzony, amerykańskie wezmą udział w życiu politycznym Europy.

W tym celu Hughes porozumie się z Mac Donaldem w sprawie zmniejszenia zbrojeń.

Ponieważ również Mac Donald zamierza zwołać konferencję rozbrojeniową, oświadczenie Hughesa nabiera tem większej wagi.

Jeżeli Mac Donald uzyska poparcie Ameryki, to konferencja taka będzie zwołana jeszcze w końcu bieżącego roku. Dr. L. K.

O wolny dostęp do morza dla Polski.

Gdańsk, 26 lipca.

„Danziger Zeitung” wystąpił dziś ze znamienym artykułem pod tytułem „Budowa portu w Gdyni”, zajmując się przy tej sposobności budową wspomnianego portu. Autor zarzuca prasie gdańskiej dotychczasowy sposób traktowania budowy portu w Gdyni, t. zn. ośmieszający to przedsięwzięcie i omawia je z całą powagą z punktu widzenia konkurencji dla portu gdańskiego.

Następnie autor stwierdza, że otwarcie dla Polski dostępu do morza przez Gdańsk powiększyło ruch okrętowy w porcie gdańskim, budowę portu w Gdyni odczuwa jednak Gdańsk bardzo dotkliwie. Autor oświadcza dalej, że urządzenia portowe w Gdańsku okazują się obecnie niewystarczające, dla uczynienia zaś zdość zwiększonemu ruchowi. Wobec tego Polska powinna była w myśl traktatu wersalskiego raczej przystąpić do rozbudowy portu gdańskiego, aniżeli występować z budową portu konkurencyjnego w Gdyni. Omawiając sprawę rozbudowy i zmodernizowania portu gdańskiego, autor podtrzymuje, że ludność Gdańska nie zdaje sobie sprawy, jak może to zadecydować o przyszłości wolnego miasta Gdańska.

Niemcy otrzymały zaproszenie na konferencję londyńską.

Londyn, 26 lipca. Polska Agencja Telegraficzna.

Urzędowo dementują pogłoskę, według której Niemcy miały otrzymać zaproszenie na konferencję.

Kontrakcja przeciwko grupie Morgana.

Londyn, 26 lipca. Polska Agencja Telegraficzna.

W kołach dobrze poinformowanych utrzymują, że francuscy rzeczoznawcy podjęli kontrakcję przeciwko grupie Morgana w sprawach gwarancji. Wczoraj wieczorem Herriot został zaproszony przez szefa firmy Montagu na konferencję. Podczas przyjęcia debatowano nad projektem utworzenia kontrsyndykatu, złożonego z następujących banków: Lazard Freres w Paryżu i Londynie, Kuhn i Loeb Co. w Nowym Jorku i Montagu w Londynie.

Ewakuacja wojskowa zagłębia Ruhry.

Londyn, 26 lipca. Polska Agencja Telegraficzna.

Według doniesień Havasa Herriot miał otrzymać oficjalnie zawiadomienie o tem, że na najbliższym posiedzeniu plenarnem konferencji, które się odbędzie w poniedziałek, Mac Donald wystąpi z oficjalnym wnioskiem ewakuacji wojskowej zagłębia Ruhry.

W jaki sposób nastąpi ewakuacja?

Londyn, 26 lipca. Polska Agencja Telegraficzna.

Sprawozdanie II komisji w sprawie opróżnienia zagłębia Ruhry, które zostało złożone w sekretarjacie konferencji: Artykuł 2-gi stwierdza, że plan Davesa ma wejść w życie dnia 15 sierpnia i w tym celu komisja odszkodowań ma stwierdzić do 15 sierpnia, że generalny agent dla odszkodowań objął swoje czynności. Dnia 1 października komisja odszkodowań ma stwierdzić, że pozostałe 5 punktów zostały wypełnione.

Do 15 października sojusznicy ukończą opracowanie przewidzianych w par. 1 środków celem doprowadzenia gospodarcei jednoci Niemiec.

Artykuł 3-ci ureguluje przejściową administrację od dnia 15 sierpnia do 1 października, przewidując: że sojusznicy już w dniu 15 sierpnia wniosą zewnętrzną linię celną między obszarami obsadzonymi, a nieobsadzonymi.

Artykuł 4-ty przewiduje, że w czasie tworzenia administracji przejściowej, wszystkie cła i podatki, należne sojusznikom, po odciążeniu kosztów administracyjnych mają być przekazane do kasy generalnego agenta dla odszkodowań.

Artykuł 5-ty przewiduje przejęcie kolei przez towarzystwo kolei.

Artykuł 6-ty stwierdza, że w Duessel dorfie i Koblenclj mają być ustanowione mieszane komisje niemiecko - francusko-belgijskie celem regulowania stosowania istniejących postanowień.

Artykuł 7-my i ostatni opiewa, że administrację przejściową należy wprowadzić tylko wówczas, jeżeli nastąpi porozumienie rządów: niemiecko - francusko-belgijskiego.

Ciało Matteotti'ego wrzucono do Tybru.

Rzym, 26 lipca. Specjalna służba telegraficzna „Expressu”.

„Mattino”, organ opozycji wychodzący w Neapolu, donosi, iż ciało zamordowanego deputowanego Matteotti'ego zostało przez faszystów wrzucone do Tybru. Pewien faszysta z miejscowości Lodi zgłosił się do sędziego śledczego i po dał sensacyjne szczegóły o dokonaniem morderstwa. W. S.

W dniu dzisiejszym w myśl uchwały rady giełdowej żadnych notowań nie było.

Zmiana traktatu handlowego między Francją a Czechosłowacją.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”, Praga, 25 lipca.

Jutro minister Dvoracek udaje się do Paryża, celem odbycia rokowań w sprawie zmiany niektórych postanowień traktatu handlowego francusko-czechosłowackiego. W. N.

Czechy strzegą pilnie swych interesów gospodarczych.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”, Praga, 25 lipca.

Ambasador czeskosłowacki w Londynie otrzymał instrukcję od swego rządu w sprawie złożenia noty rządowi angielskiemu, iż Czechosłowacja zastrzeżę się przeciw ewentualnej polityce taryfowej zarządu kolei okupacyjnych w razie przyjęcia planu Dawesa. Czechosłowacja żąda uwzględnienia również jej interesów gospodarczych. M. N.

Nowa afera benzynowa w Czechach.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”, Praga, 25 lipca.

W Unghvar wykryta została nowa afera benzynowa. Tym razem dopuściła się malwersacji firma Rottmann na sumę 10 milionów koron czeskich. M. N.

Kongres prawniczy w Sztokholmie.

Polska Agencja Telegraficzna. Sztokholm, 26 lipca.

Połudno. W dniu 7 września br. zostaje zwołany do Sztokholmu 33 kongres stowarzyszeń prawniczych. Kongres potrwa do 15 września.

Cuda teleautografji.

Listy, rysunki, szkice, fotografie przesyłane są na odległość.

Francuskie ministerstwo poczt, telegrafów i telefonów wprowadziło na szlakach Paryż - Ljon i Paryż - Strassburg służbę teleautograficzną podług systemu inż. Belina.

Nowość ta zasadza się na przesyłaniu odbiorcy drogą telegraficzną autografu, to jest dokładnej i ściśle reprodukcji pisma względnie rysunku, wykonanego przez nadawcę na specjalnym blankiecie. Można nadawać zarówno teksty pisane w dowolnym języku (chińskim, arabskim itd.), jak rysunki, szkice i t. p., które zupełnie wiernie oddane dochodzą do rąk adresata w tym samym czasie co zwykła depesza. Okoliczność ta ma wielkie znaczenie, albowiem depesza, którą odbiorca otrzymuje się ściśle autentycznym dokumentem.

Dla przygotowania tekstu posyłki używa się specjalnego atramentu, który zaraz po napisaniu musi być posypany specjalnym proszkiem, poczem blankiet suszy się na odpowiednim przyrządzie tak długo, aby napisane, względnie narysowane znaki nabrały wypukłości i polysku.

Cała operacja wymaga zaledwie kilku minut i może być wykonana w urzędach telegraficznych wyżej podanych miejscowości, które zaopatrzone są w odpowiednie komplety przyrządów dla użytku publiczności.

Teleautografy cieszą się dużem powodzeniem i poczta francuska nosi się z myślą wprowadzenia ich na wszystkich ważniejszych liniach.

PARK Helenów JUTRO, w niedzielę dn. 27 lipca, o g 11 r. **XVI PORANEK** muzyczny (Wagnerowski) **ORKIESTRA SYMFONICZNEJ** pod dyrykcją **TEODORA RYBKA**. W programie: **Utwory Wagnera** Uwertura do op. Tanhauser Marsz z op. Tanhauser. Fantazja z op. Lohengrin. Kwintet z op. Spiewacy Norymberscy. Kartka z albumu (Solo skrzypce wyk. p. M. Chwat), Uwertura „Polonia”.

Dziś i jutro od godz. 6 n.o. **WIELKI KONCERT POPULARNY** 2579

Ogród
Grand Hotelu

Dziś, w sobotę dnia 26 lipca r. b.

Ogród
Grand Hotelu

Wielki wieczór fantastyczny p. t.

OGRÓD W MORZU PŁOMIENI

Popularny „ogródek“ tonąć będzie w powodzi ogni bengalskich,
a z pomiędzy drzew tryskać będą wspaniałe bukiety rakiet.

W najbliższych dniach urządzony będzie **DANSING** W najbliższych dniach urządzony będzie
na świeżem powietrzu.

Orkiestra zaopatrzona w najnowsze muzyczne „szlagiery“ paryskie.

Z naszych Źródłowisk.

W Inowrocławiu jest tanio, miło i wygodnie.

Dom kąpielowy w Inowrocławiu zbudowany jest pośród pięknego, stumorgowego parku i mieści, prócz łazienek, obszerną halę-poczekalnię i dwie odpoczynkowe—dla mężczyzn i kobiet—zaopatrzone w leżaki.

Obok domu kąpielowego jest kryty deptak oraz pijalnia wód mineralnych, kefiru i t. d.

W zachodniej części parku jest kawiarnia i duży staw ze znaczną liczbą łódek.

W parku solankowym znajdują się place tenisowe oraz place dla dzieci z piaskiem. Tuż przy parku jest wielki plac sportowy.

Piękna, cieniasta ulica Solankowa, długości pół kilometra, której piękne wille mieszczą liczne pensjonaty, łączy park solankowy z miastem.

Dla wygodności gości, leczących się, a zamieszkałych w mieście lub idących do miasta, ma być wkrótce przeprowadzona linja tramwaju elektrycznego. Tramwaj elektryczny istnieje już oddawna w Inowrocławiu, na przestrzeni od Rynku do dworca kolejowego, brak jednak linii do zakładów kąpielowych. Dla ludzi, mających zdrowe nogi, brak ten nie jest dotkliwy; wędrowka przez piękną ul. Solankową jest miłą przechadzką. Ale wśród przybywających na leczenie się do Inowrocławia niemało jest osób, dla których

chodzenie do kąpeli pieszo jest trudne lub nawet niemożliwe. A podczas deszczu i zdrowi odczuwają brak tramwaju. Być może, iż tramwaj do zakładów kąpielowych poza miesiącami kuracyjnymi nie opłacałby się, sądzimy jednak, że można go w takim razie uruchomić tylko na sezon kuracyjny.

Piękny i obszerny park solankowy, w którym codziennie odbywają się koncerty orkiestr wojskowych, daje kuracjom możliwość przebywania na czystym powietrzu, z dala od zgiełku miejskiego. Z drugiej strony bliskość szybko rozwijającego się miasta daje im sposobność używania rozrywek miejskich, koncertu, teatru i t. p.

Pozostaje jeszcze do omówienia nie mniej ważna dla leczących się, jak właściwości lecznicze uzdrowiska, sprawa, w jakim stopniu są narażeni na trudności i przykrości przy korzystaniu z kąpeli i czy praktykuje się tutaj wyzysk przy wynajmie mieszkań i pensjonatów.

Otóż pod temi względami uzdrowisko inowrocławskie może służyć za przykład, jak dobra wola administracji kąpieliska może zapobiec narażeniu na szwank nerwów i kieszeni gości. Dzieje się to głównie dzięki pracy i inicjatywie dyrektora zakładu solankowego, p. Kortusa. Obsługa kąpielowa, czując, że jest ciągle pod

Jak Ameryka walczy z alkoholizmem.

Główny urząd prohibicyjny w Washingtonie podaje w swoim sprawozdaniu z ub. roku działalność, kończącego się 1 lipca b. r. W czasie tym w stanie New York i północnej części New Jersey, agenci prohibicyjni skoniiskowali „bootleggerom“ alkoholu za 1,842,534 dolarów. Do tej sumy wliczona jest wartość 1272 samochodów zabranych handlarzom wódki, wartości blisko 900,000 dolarów.

Przynoszący te wiadomości nowojorski „Nowy Świat“ dodaje, że rezultaty urzędu prohibicyjnego są duże, gdyż przemytnicy umieją obejść i złagodzić kontrolę przy pomocy łapówek, które wyniosły w tym czasie więcej niż wymienione powyżej sumy.

Jednocześnie z tem donoszą pisma chicagoskie, że handlarze wódek zaopatrują się w swój towar w Montrealu w Kanadzie i następnie przemycają go przez granicę do Stanów Zjednoczonych rozwo-

ząc go następnie okrętami do różnych miast nadbrzeżnych. Chicago pijące oczekiwano w tym czasie nowego transportu wódki zwanej „scotch“, wartości miliona dolarów.

Niedawno przybił do jednego z okolicznych portów statek, z którego wyladowano kilkadziesiąt skrzynek wódki, wartości około 10,000 dolarów. Wódka ta, jak pisze wspomniany dziennik, miała zagasić pragnienie chicagowian w uroczystości obchodzonej dnia 4 lipca. Rozumie się, będą mogli zakrapiać nią „robaka“ ci, którzy nie cierpią na dolarowe suchoty. Wódkę tę podobno „butlegierzy“, tak się nazywają przemytnicy wódki, ukryli gdzieś w pobliskim lesie, aby ją w odpowiedniej chwili wydobyć z ukrycia i sprzedawać zdecydowanym przeciwnikom ustawy prohibicyjnej. Za przemytnikami jałtoż za wódką czynione są poszukiwania przez agentów prohibicyjnych.

jego okiem, jest szybka, dokładna, czysta i uprzejma.

A w mieszkaniach i pensjonatach? Wszystkie je dyrektor Kortus ujął w klub i co dziwniejsze, ku wzajemnemu zadowoleniu ich właścicieli i gości. Wszystkie przeznaczone do wynajęcia pokoje są podzielone na dwie klasy i odpowiednio kosztują dziennie: z 1 łóżkiem, poscielą, bielizną i oświetleniem 3 zł. i 2 zł.;

z 2 łózkami 4 i pół zł. i 3 zł. Też pokoje, ale bez bielizny pościelowej — znacznie taniej. Usługa 5 proc. od ceny pokoju. — Utrzymanie w pensjonatach wszelkich kategorii (niezależnie od ceny pokoju) 5 zł. dziennie. Ceny te obowiązują bez zmiany przez cały sezon kąpielowy, t. j. od maja do października.

SERGIUSZ ARITONOW

(60)

Romans z życia cesarskiego dworu rosyjskiego.

—:o:—

Dowiadując się, co się święci Rasputin uznał za właściwe przyspieszyć wprowadzenie w czyn swych zamiarów. Pod pretekstem dowiedzenia się, jak daleko sprawy zaszyły między Tatjaną a Sumarokowem (zgodnie z tem, co postanowiono na zebraniu), Rasputin wkroczył do pokoju Tatjany.

Zastał ją nad „Ingeborgą“ najulubieńszą z jej książek.

Rasputin wszedł tak cicho, a książeczka była tak zaczytana, że nie dostrzegła nawet w pierwszej chwili jego przybycia. Drgnęła, słysząc jego głos.

— Tanieczka, dzieciątko, Bóg z tobą! Któż to czyta o tak późnej godzinie?! Oczęta jasne sobie zepsujesz... I wogóle... Niewiele dobrego wyczytasz... Spokój sobie tylko macisz i nic więcej... Ot, rzuciłabyś to wszystko w ką i nie zawracała sobie tem główki, lepiej byłoby i dla ciała i dla ducha.

— Ależ, ojcze Grigorij, to bardzo piękna książka... Wartoby, żeby ojciec sam przeczytał...

— A cóż to za książka?

— „Ingeborg“.

— Co to znaczy?

— Imię...

— Tego co napisał?

— Nie — tu Tatjana ledwo się powstrzymała, aby nie parsknąć śmiechem — nie... Napisał Kellermann...

— A to znów co za jeden...

— Pisarz niemiecki, bardzo, bardzo dobry pisarz... Ten sam, co to „Tunel“ napisał... Nie znacie ojcze tego?, potem „Yester i Li“, „Morze“ i jeszcze kilka książek...

— Dziwie ci się, dzieciątko, że ty możesz czytać książki niemca... w dziesiętych czasach, kiedy wojna z Niemcami...

— Ależ on to jeszcze przed wojną napisał...

— No i cóż on tam pisze?...

— O, cudne rzeczy, ojcze Grigorij, precudowne... Trudno tak w kilku słowach opowiedzieć...

— Czy aż tak ładne?

— Zachwycające, upajające... Już nie wiem po raz który to czytam, a coraz to mi się piękniejsze wydaje... I nic dziwnego, bo za każdym razem, gdy czytam, lepiej to rozumiem... A gdy przeczytałam dziś, zdawało mi się, że wszystkie po-

przednie razy nic nie rozumiałam, że teraz dopiero mogę się wczuć w to wszystko, przeżywać razem z Ingeborgą i z Axelem...

— A cóż oni przeżywają?

— Kochają się...

— A fe, i ty takie książki czytasz?...

Grzech wielki na sumienie bierzesz... Ileż to będę musiał teraz się modlić za ciebie, aby ci Wszchemocny takie myśli przehać...

— Czyż to aż tak wielki grzech?

— O, bardzo wielki...

— To dziwne, ojcze Grigorij, że taki przyjemny zarazem.

— Umyslnie djabeł, aby nas skusić opromienia chwilową przyjemnością największe grzechy... A gdy już wciągnie w swą toń, wówczas może już wszelki ratunek być spóźniony...

— Dziwne to wszystko, bardzo dziwne, co mi mówicie... Bo ja, przeciwnie, mam wrażenie, że od miłości człowiek się staje lepszy, szlachetniejszy...

— A ty skąd to możesz wiedzieć? Czyżbyś już kochała jakiegoś obcego męża czyżne? Przyznaj się, dzieciątko, odrazu, i nie ukrywaj nic przedemną, bo kłamstwo, to najśmiertelniejszy z grzechów...

— A więc... tak, ale kogo, nie wiem, czy to także grzech będzie.

— Nie, dzieciątko, o to mniejsza, wystarczy sam fakt...

Tatjana odetchnęła z ulgą. Rasputin mówił dalej:

— Poproszę Stwórcę, aby mnie natchnął, aby mi podał sposób wyratowania cię z popełnionego grzechu... Poczekaj chwilkę.

Tu rzekomo pograżył się na chwilę w modlitwie.

Potem ujął twarz Tatjany w swe dłonie i począł ją gładzić po twarzy lekko, leciutko, a zarazem wpatrywał się w jej oczy coraz przenikliwiej, przesywając ją całą swym piorunującym spojrzeniem.

Tatjana czuła, że ogarnia ją senność, traciła stopniowo władzę w nogach, potem w rękach, lecz nie mogła oderwać oczu od potężnego spojrzenia Rasputina. Wreszcie, poczuła jakiegoś kolki w głowie, a w końcu straciła poczucie rzeczywistości...

Jakby przez mgłę usłyszała wreszcie głos Rasputina.

— Ciężki jest grzech twój, lecz jest sposób odkupienia twych win...

Tatjana zamarła i pokornie zezwoliła na wszystko, będąc zupełnie bezwładną...

Po chwili rozległ się cichy jęk Tatjany:

— Aaaach!

Po chwili ocknęła się...

— Już po wszystkim, dzieciątko, — rzekł Rasputin. — Wszystko wybaczone...

(D. c. n.)

Podczas otwarcia lekko-atletycznych zawodów sportowych w Colombes obiektyw fotograficzny pochwycił siedzący w łoży frontowej (od strony prawej): księżniczkę szwedzką, księcia Galji, prezydenta republiki francuskiej i następcy tronu rumuńskiego wraz z małżonką.

Przy obecnej sytuacji wewnętrznej we Włoszech daje się zauważyć ciekawe zjawisko wyraźnego porozumienia pomiędzy partją radykalną, a klerykalizmem i ludowcami. Podczas wizyty posła Amendola w Wenecji przywitało go uroczyście duchowieństwo. U góry widzimy wyjście b. popularnego posła z dworca kolejowego, u dołu zaś przyjęcie w pałacu arcybiskupim.

Jak Mount-Everest broni się przed ludzką stopą?

Martyrologja podróżników na niebosieżnych szczytach

Ocalały z głośnej ostatniej ekspedycji na szczyt Mount Everestu porucznik Norton komunikuje dziennikowi „The Times” opis tragicznych wręcz warunków, w jakich dokonywana była bohaterska podróż. Aż do wysokości 5.000 metrów nad pierwszym marcem występowanie nie przedstawia żadnych szczególnych trudności. Jednak wysokość 5.000 metrów oznacza granicę życia.

Powyżej nie widzi się już ani zwierząt, ani też roślin, jedynie góry sniegu i lodu. Wszakże ponad tę wysokość przedarli się bohaterzy podróżnicy. Największe utrudnienie — pisze por. Norton stanowi brak tlenu. Najstabszy ruch pociąga za sobą zmęczenie niewiarogodne. Wyczerpującem staje się jedzenie, powstanie z siedzenia, postąpienie kilku kroków pod szalaszem, z trudem tylko zdobyć się można na kilka chwil snu. Wszystkie te trudności wzrastają wraz z osiąganą wysokością, przyczem na granicy 8.000 metrów życie staje się prosto niemożliwe do zniesienia.

Dalsze pełzanie wwyż zmusza do wysiłków, które są wręcz nadludzkie. Niemożliwym jest posunięcie się o trzynaście kroków bez każdorazowego długiego wypoczynku. Głowa jest pusta. Wszelki ślad woli i energii ginie kompletnie. Zaś cierpieniem najokropniejszym, najbardziej okrutnym środkiem obrony niebokręznego wierzchołka przed jego zdobywcą, jest wysłuchanie dróg oddechowych i wynikające stąd niemożliwe do zniesienia pragnienie. Kaszel nie porzuca już ani na chwilę i jasnym się staje, że szczyt niemożliwy jest do osiągnięcia. Podróżnik czując się zmuszonym zstąpić do miejsc schronienia, gdzie skazany jest na znoszenie prawie tych samych tortur, lecz wtedy te tortury, w porównaniu z tem co się wycierpiało przy próbach wdzierania się wyżej, wydają się nieomal rozkosznym wypoczynkiem.

Wbrew poprzednim świadectwom porucznik Norton jest zdania, że tragicznie zmarli bohaterzy dwaj podróżnicy nie postawili jednak stopy na szczytach Mount-Everestu i ostrzega projektujących obecnie nową ekspedycję szwajcarów przed tragicznymi i beznadziejnymi niebezpieczeństwami, na jakie się narażają.

CZYTAJCIE
„REPUBLIKĘ”.
 *****

CASINO

Dziś imponująca premiera!!

Najnowsze arcydzieło amerykańskiej wytwórni
„Paramount“ p. t.

CASINO

MOTTO: Nowoczesne panienki są ber-
dao miłotkie. Mają kase su-
bletki, Rosam i wioły krótkieWALLACE REID w filmie Paramount „The
“NICE PEOPLE” a WILLIAM DE MILLE producentem

OPINJA I GNOTA

(Nowoczesna młodzież).

Powojenny dramat salonowy w 7-miu aktach, odsłaniający całą grozę obyczajów powojennych młodzieży,
która prowadzi życie swobodne i niekępowane żudnemi względami, która myśli tylko
o tańcach, flirtach i szampanie!...

Początek przedstawień o godz. 6-ej wiecz.

Sala mechanicznie wentylowana.

Sala mechanicznie wentylowana.

Obraz tylko dla dorosłych.

Teatr „Scala”

Niedziela, dnia 27 b. m.
o godz. 9-ej wiecz.

Bilety w kasie teatru „Scala”.

— Jedyny wieczór —
— nakomitego —
BAZYLEGO

KACZAŁOWA

artysty-premjera Moskiewskiego artyst. Teatru Stanisławskiego.

W programie sceny:

z „Anatema”, „Brandta”, „Braci Karamazowych”, „Hamleta”, „Śmierć Groźnego Cara Teodora” i in.

NOWE DROGI

PISMO POŚWIĘCONE SPOŁECZNEJ MIŁOŚCI.
Wychodzi 1-go i 15 każdego miesiąca.

W każdym numerze omawia sprawy polityczne i społeczne kraju i zagranicy, zamieszcza artykuły popularno-naukowe, ogłasza rzeczy, rzucające światło na poszczególne grupy ludzi, środowiska i instytucje w czasach obecnych i w epokach historycznych, drukuje utwory z literatury pięknej, podaje mnóstwo wiadomości pożytecznych i ciekawych, rozszerza stale zakres swego programu oświatowego i informacyjnego.

Prenumerata kwartalna wynosi 2.40 puukty, które należy pomnożyć przez każdorazowy mnożnik księgarski.

Adres Redakcji i Administracji:

☛ ☛ ŁÓDŹ, SIENKIEWICZA 53 ☛ ☛

TOWARZYSTWO REKLAMY MIĘDZYNARODOWEJ

SP. Z O. O.

w WARSZAWIE

UL. MARSZAŁKOWSKA № 124

TELEFON 205-68 (Dyrekcja). 142-74 (Dział ogłoszeń)

JENERALNA REPREZENTACJA NA POLSKĘ FIRMY

RUDOLF MOSSE

DORLAND INTERNATIONAL

Zastępstwa w Amsterdamie, Bazylei, Berlinie, Brukseli, Budapeszcie, Bukareszcie, Frankfurtu, Gdańsku, Hamburgu, Lipsku, Londynie, Madrycie, Monachium, New-Yorku, Paryżu, Pradze, Wiedniu, Zagrzebiu, Zurychu i t. d.

Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach oryginalnych. Reklama uliczna, świetlna, kolejowa, tramwajowa, pocztowa, kinematograficzna i t. p. Projekty reklamy artystycznej.

WYDAWNICTWO

KSIĘGA ADRESOWA POLSKI DLA HANDLU, PRZEMYSŁU, RZEMIOSŁA I ROLNICTWA

Nasza księga adresowa będzie pierwszym w Polsce wydawnictwem adresowym, redagowanym według wzoru najdoskonalszych wydawnictw światowych i stanowić będzie niezbędne źródło informacyjne dla każdego cudzoziemca, interesującego się jakkolwiek dziedziną życia gospodarczego Polski.

Damskie Kapelusze

ostatnie nowości

i wszelkie dodatki konkurencyjnie
tanie poleca

S. Jakubowicz
22 Piotrkowska 22

Dr. med.

S. Kantor

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów
Gabinet Röntgena i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144
róg Ewangelickiej
Godziny przyjęcia. 8—2
6—8 Dla pan 5—6

Dr. med.

L. Prybulski

Choroby skórne włosów, weneryczne i moczościowe (leczenie światłem Röntgena.
Lampa kwarcowa i promieniami Röntgena.
Zawadzka № 1.
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9—2
i od 5—8
Dla pan od 4—5.
oddzielna poczekalnia.

Dr. med.

LUBICZ

Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne i moczościowe
Leczenie sztuczne słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5—8

Dr. med.

BRAUN

Południowa Nr. 23.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje od 8—10 i pół 1—2 i od 4—8-1

Dr. med.

P. Langhard

Zawadzka 10
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 9—1 5—8.

OGŁOSZENIA drobne

Posady.

ROLNIK, praktyk lat 24, posiadający dobre referencje, długoletnie świadectwa, poszukuje posady rządowej lub rządowej - administratora na ordynarję - własny stół, od października lub wcześniej. Oferty: „Rolnikowi” Łódź, Dąbrowa-Krzywa № 2, -18. 293-1

Uczeń VII klasy Męskiego Gimnazjum Żydowskiego poszukuje kondycji na wyjazd ewentualnie przyjęcie lekcje. Udziela również hebrajskiego i judaiki Wiadomość 6-go Sierpnia 35, m. 19. 284-1

Ostrożnie przy zakupie obcasów gumowych

„BERSON”

W ostatnich czasach pojawiające się
NASLADOWNICTWA
naszego pod względem JAKOŚCI I TRWAŁOŚCI niedoścignionego prawdziwego
OBKASA GUMOWEGO „BERSON”,
zmuszają nas do skłonienia P. T. Publiczności, by przy zakupie obcasów gumowych „BERSON” zwracała baczniejszą uwagę, oraz by stanowczo odrzucała wszelkie inne wyroby, które swym podobieństwem w wykonaniu obliczone są na wprowadzenie w błąd Publiczności.

Każdy prawdziwy obcas gumowy „BERSON” musi być zaopatrzony

Rej. marką ochronną

wedle niniejszej ryciny.

4499

Prenumerata: W Łodzi zł. 2.50 miesięcznie — Zamiejscowa 4 złote miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —
Odnoszenie do domu 20 groszy

Express wieczorny i Republika łącznie zł. 5.50

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Telefon 27-24, 22-14. Godziny przyjęć redakcji 6—7 po południu. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 6 gr. szty za wiersz milimetrowy (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE 25 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10 szpalt). NEKROLOGI I NADEŚLANE: 20 groszy za wiersz milimetrowy (na 4 szpalt). Zarezerwowanie i zasłup. po tekście 4 zł. Za miejscowe 0.50 proc. Zagran. 0.100 proc. drożej. Za termin w druk ogłoszeń administr. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Posz. i waiale pracy 3 grosze. Najmniejsze 50 groszy